

BEREGI ÚJSÁG

társadalmi, vármegyei és közgazdasági érdekű hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Beregszász, Árpád-utca 5. szám.

Felelős szerkesztő: **Dr. Bálint Jenő**
Szerkesztő: **dr. Balkányi Aurél**
Kiadja a szerkesztőség.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 kor. Községek részére 5 kor. Egyos szám ára 20 f.
Hirdetési díjak: megállapodás szerint.

Hirdetések felvétele ENGEL JENŐ könyvkereskedésében.

Iskolai beiratások.

Rövid pár nap és a középiskolák, különösen pedig a gymnasiumok körül, valóságos népvándorlás tömege tolong, a gyermekek sokasága beiratkozni kívánkozik, azonban az a döntő körülmény, hogy a gyermeknek van-e hajlandósága és van-e hivatása, a tudományos pályára, egészen mellékes. A szülők így határozták, orvost, ügyvédet akarnak belőle faragni, mert minden szülő lelke mélyéig meg van győződve, hogy az ő gyermekükből legalább is, egy híres orvostanár, egy híres ügyvéd és ha nem is miniszter de államtitkár okvetlenül lesz belőle.

Társadalmi felfogásunknak igazi szerencsétlensége, hogy gyermekeink boldogulását a tudományos pályán keresi és figyelmen kívül hagyja, hogy a tudományos pálya manapság, csak a szellemi proletáriusok tömegét szaporítja, ha ugyan sikerül az oklevelet megszerezni.

Az oklevéllel kezdődik igazán az élet küzdelme a létérti harc és a mindennapi kenyérért az ádáz tusakodás. Az orvos eltemeti magát valami Isten háta megetti nyomorult faluban, mint körorvos, oly díjazás mellett, mely az

önérzetes embernek arcába kergeti a vért. Nappal és éjjel a szenvedő emberiség szolgálatában kell állani. Az ügyvéd elvonul egy vidéki járásbírószék helyére. Várja, lesi a perlekedő közönséget, hogy jogi szakismeretét igénybe vegyék. Igen ám, de újabb törvényhozásunk, mindig szűkebb és szűkebb térre szorítja az ügyvédi kényszert. A szóbeliség, a közvetlenség, magát a felet tolja előtérbe és hamar az ügyvédet veszik igénybe és a vitás jogkérdést elbiráltatta, bíróság által megállapított költség oly minimalis, hogy a bélyeg és végrehajtói díjak levonása után alig marad valami.

Nincs jobb dolga a mernőknek sem. Oklevéllel kezében próbálkozik élni. Egy darab ideig vergődik, a jobb jövő reményében, kitart. szembe száll a mostoha viszonyokkal, azután pedig boldog ha az állami irodák csendes ölében meghuzhatja magát oly fizetés mellett, mely a megélhetéshez kevés és az éhenhaláshoz éppen elég.

Avagy tegyük említést a bírósági és közigazgatási hivatalnokok seregéről, amely egyetemi készütséggel kezdi meg pályafutását, az alsóbb rangosztályban. Eletének tetemes részét itt tölti el és midőn már kenyérének javát

megette, ébred azon tudatra, hogy az állam őt kiszopolyozza, hogy nem tud megélni. Javadalmazása gyalázatos, amellet hogy hivatalos teendői mellett, harcvonalban áll sorsának megjavításáért. Az állam pedig rideg közönnyel nézi az élet-halál harcot és talán helyesen, mert hiszen hol a kínálat oly nagy és a kereslet oly csekély, még rossz néven sem lehet venni, ha a munkaadó állam diktálja feltételeit.

Ne is említsük azoknak legióját, kik már a középiskola elvégzése előtt adták fel a küzdelmet és elmennek gyenge tekintetes urnak mint irnokok és mint egyéb alsóbb rendű hivatalnokok részint napdíjjért, részint pedig oly javadalmazás mellett, hogy az egyszerű iparos, ki a tanulás rengeteg költségére mit sem költött, azokhoz képest valóságos nagy ur.

A tanár urak jóakarata folytán az egyetemi látogatás is lehetővé vált, ámde a félév végén mély megdöbbenéssel olvassuk, hogy százan meg százan nem lévén képesek a tandíjat megfizetni, elvesztettek egy egész fél-évet, nem is számítva azt a nélkülözést, azt a nyomort. és azt a kétségbeesést, mely ily egyetemi ifunak osztályrésze. Persze a vége az, hogy

„BEREGI ÚJSÁG” TÁRCAJA.

H. é. strófák.

Kedves olvasóim, kicsinyek és nagyok,
Üdvözlöm Önöket, — én Bob urfi vagyok.
— Csodafü terem tán itt a Vérke parton,
Hogy új harcra vágyik rozsdás pennakardom
S békés nyugalmamtól serkent harci tűzbe
Röpke délibábot, ábrándokat üzve,
Hogy a közérdeknek legyen a szolgálója,
A Beregi Újság, új közkatonája. —

Hajh! pedig meleg van Istenemre mondom,
Hol, hogyan hűsöljek ez a legfőbb gondom
S szivemben, lelkemben duzzadó vágy támad:
Hűsítő „Duzzasztó”, Borzsaviz, — utánad.
— Jaj, mert veszedelmes uszodába járnai,
Kivont karddal áll őrt egy Fekete bácsi,
Meglémitál testben, erkölcsben egyformán,
Vajjon részt vehetsz-e az uszási tornán?!

S aztán ha „taulich” vagy és be is eresztnek,
Nagyon valószínű, hogy lenyilttereznek,
Ha kinyitod szemed, azt az ördögadtát,
S nem dugsz füleidbe Reichard-féle vattát.

— Hajh! erénycsősz bácsi! ez a kis vak láрма
Ugye alkalmas volt az olcsó reklámra
S ha Erényi-féle salicil is termett,
„Erényi-uszoda”-névre vágyott kelmed!

Mindenféle értelemben
Szeretem én a példákat,
És ez ügyből kifolyólag
Nyiltterező kedvem támadt,
Nyiltterezni fogok tehát
Mai naptól minden héten,
Közrendészet, színház-ügyről —
— H. é. strófák köntösében

Komoly dolog, fonák dolog
Sorra kerül egyre-másra,
Lesz gondom a rég vajudó
Világítás —, tűzoltásra,
De előre minnek szólnék,
Meglépetés bőven lesz még,
Köszönettel fogadtatnak
Mindenféle haszn. s eszmék.

Aki tehát eszme-gazdag
Akár télen, akár nyáron,
Jelentkezzék nálam bátran,
Hón epedve várva-várom.

Bob.

A regényhős.

— Hogy ennyi áldozatot hoz az én kicsi Kláram: nem hittem volna! Szép magától kis aranyos, de mondja csak: nem félt, hogy valaki észreveszi?

— Ugyan! Maga tulságosan gyávának tart! Azt hiszem különben, hogy minden asszonyból hős lesz, ha azért tesz valamit, akit szeret.

— Persze . . . persze . . . hősök! De úgy mellékesen egy egértől is . . .

Juj! Egér? Hát van itt egér? Látott maga itt egeret?

— Ugyan . . . ugyan, dehogyan is látam! Szálljon le rögtön arról a székről, csak három ép lába van . . .

— Brr! Rendetlen legénylakás!

— Ha maga az én feleségem lehetne, sem legénylakás nem lenne többé, sem rendetlen. Nem házasodom meg soha! Aki életében igen sokat szeretett, az fél a házasságtól! Klarika, ha maga tudná, hogy gyűlölöm én néha az asszonyokat! Erkölcsi undor fog el, ha eszembe jutnak.

— Maga ugyan szépen fogad; ezért csakugyan érdemes volt kockáztatnom az idejövetelet.

— Ne haragudjék, édes. Csak őszinte

elzülük, mert azon időkorban már nehéz a pálya választás, dolgozni pedig se nem tud, se nem akar és a legcsudálatosabb az, hogy a szülők nem okulnak és minden évben így beiratáskor hiúságukért feláldozzák gyermekeiket.

Az állam, az ipar minden terén gondoskodik ipar szakiskolákról, különféle kedvezményekben részesíti azok növendékeit és mégis ezen szakiskolák üresek, pedig a tanfolyam rövid, pár év és az ifjú keresetképes, munkája után tisztességesen megél már akkor, midőn a tudományos pályán haladó, még szülőinek terhére esik és még fogalma sincs arról, hogy mi a kérelet.

Iparfejlesztésről álmodozunk. A Tulipánban van bizalmunk. Hiu ábránd, ködképlet melyet a könyörtelen gyakorlati élet foszlányokra tép, mert hiszen mi magunk nem vagyunk közvetlen tényezője az iparnak és innét van az, hogy iparvállalataink idegen kézben vannak és idegenek működtek közre, annak vezetésében és fejlesztésében, kiknek országunk csak kísérletezési állomás. Nem akarjuk megérteni, hogy az ipar és kereskedelem ad jólétet, teszi az embert függetlenné az országot gazdaggá, mert ez produkál csak.

De értsék meg végre a szülők és most, hogy a beiratások ideje erősen közeleg, ugyancsak gondolják meg, hogy milyen jövőt készítenek el fiaiknak.

Figyelem!

A nép javán dolgozóknak elolvasni tilos.

Valami régi könyvben olvastam, hogy volt Rómának a sok közt egy híres fia, a ki kevesett tett ugyan, de a mit tett olyan nagyképűen tudta megtenni, hogy a rómaiak lábujhegyen mentek el a háza előtt s ablakaira

tiszteletteljes pillantást vetve azt sugták egymásnak: csend ne zavard őt, a haza javán dolgozik. De végre is — kibujván a szeg a zsákból — kiszült, hogy a híres római lefüggönyözött ablakai mögött, csupán saját élveinek élt s roppant erkölcselenség tanyája vala a háza. Pedig ebben az időben Róma már annyira gyenge erkölcsi alapokon nyugodt, hogy igazán virtus volt az erkölcselenséggel feltűnni.

A mi népünk javán dolgozók, mintha szörnyűségesen hasonlitanának, Rómának az e fajta híres fiaihoz. Ha tesznek valaha valamit azt olyan beharangozás előzi meg, azt annyira nagyképűen teszik, hogy az ember legalább százszor annyit gondol, mint a mi tényleg megvalósul. De hát ez természetes is. Mert ha ezek a nép javán dolgozók tesznek valamit s ahhoz a valamihez pártot vagy tagokat gyűjtene, nem annak az ügynek célját, célszerűségét, helyességét, hanem ilyenmit irnak zászlóikra hazafiság, tulipán, mentsük meg a magyart stb.

Hej, ha pedig valaki az ilyen akcióknak a kuliszái mögé tekintene, végtelenül furcsa képet látna. Meglátná, hogy ezek a népmentő akciók, cuclik szerencselovagok szájában, kik ilyenformán táplálkoznak a népből. De hát persze a nép vak, a nép csak későn lát s a hazafias hűtő hatása alatt azt mondja, hogy: csend, ne zavard őket, a nép javán dolgoznak.

Igy hát boldog a magyar! De hát hogy is ne lenne boldog, mikor van hál' Istennek a ki a népnek szövetkezeteket csináljon. Már pedig ez nagy dolog, mert a szövetkezet a kását egy fél krajcárral olcsóbban adja mint a boltos! Így aztán egy olyan magyar, aki évente 150 kiló kását megesszik kerek 75 krajcárt tett félre. Aki meg 300 kiló kását fogyaszt évente, az egy forint ötven krajcárt takarított meg.

Édes Istenem, hát a ki ötszáz ezer, vagy épen egy millió kiló kását kosztol be évente? Az meg egyben meg is gazdagodik. Hát nem boldog a magyar? Nem kell már annak semmi csak szövetkezeti kása.

Hallom rebesgetni hál' Istennek, hogy a mi szegény községünket: Várit is, ilyenféle kásán akarják kihizlalni, illetve meggazdagítani. Csakhogy mar miránk is gondolnak valahára, ennyi hiányzik csak a boldogságunkhoz.

Az hogy a községnek orvosa nincsen, az senkit nem bánt, arra nem ügyelnek a magyar nép szerencséjének a kovácsai. Arra nem ügyel a mikedves megyei közigazgatásunk sem, pedig köteleességei közé tartozik. De hát ő is erősen huz, ahhoz a híres rómaihoz . . . Bar ne lenne a közigazgatásnak ehhez az orvosi álláshoz semmi köze s úgy lehet már rég be lenne töltve, mert hisz az egész ügy a törvényhatóságnál akadt meg.

Ezelőtt két évvel a vári körorvosi állás megüresedett s a község azonnal pályázatot hirdetett rá, de eredménytelenül. Az állással járó fix fizetés ugyanis oly csekély volt — mindössze 800 korona — hogy az állás elfoglalására senki nem jelentkezett. Vári község tehát szükségesnek látta az orvosi fizetés emelését s annak 800 koronával való nagyobbitását olyformán vette tervbe, hogy maga elvállalt 400 koronát a másik 400-at pedig a kör községei kellet volna, hogy e vállalták. Ez a négyszáz korona felosztva a kör községei között igen kis összeget tettek ki ugyan s mégis a két legjelentékenyebb község megtagadta annak fizetését. Az ügy a törvényhatóság elé került s bár köteleessége lett volna a két kis községet saját jól fel fogott érdekében elkötelezni a rájuk jutó összeg fizetésére, a törvényhatóság azt nem tette, hanem rendes szo-

— vagyok. És ezzel különböztetem meg magát azoktól, akik érzéketlenné tettek. Azokat utálom. És hihetetlen cinizmussal hazudom, hogy szeretem őket. Magával valahogy más-kép vagyok. Látja, ebben a percben szinte sajnálom, hogy miért jött el. Inkább úgy szeretem, mint a testvéremet, védeni, óvni szeretném a szélétől is. Látom, hogy fájnak a szavaim, jobban szeretné, ha szenvedélyes hazugságokat mondanék most; pedig higgye el édes, ez a csöndes, védő szeretet értéke-sebb. Nem gondoltam, hogy egyszer megteszi ezt és hozzám jön. Ha öt perccel később jön, nem talál itthon. Maga olyan tiszta menedékhelye volt a lelkemnek. Milyen kár, hogy idejött . . . Ne sirjon Klárka, édes, csakugyan örülség, amiket beszélek! De ha maga a szép, leányos asszonyi lelkével megértené az én kifáradt lelkemet, nem haragudnék. Ugye nem?

— Olyan jó kedvvel jöttem . . . szeretnék hazamenni . . .

— Hol van az ura, Klárka?

— Nem tudom. Sohase tudom, hogy ő hol jár. Délután mikor elment, azt mondta, ne várjam, későre fog hazajönni.

— Persze . . . Higgye el Klárka, édes, én jobban ismerem a maga lelkét, mint saját maga. Maga nem szeret engem. Csak unatkozik otthon. Csak fiatal. Keresi a lelke

a szeretet érzetét. Én biztosan tudom, hogy egyéniség nincs ebben a szeretetben, amely hozzám köti. Ha a lelkét elfoglalná az ura: maga engem meg sem látna. Asszonylélek . . .

— Jaj! Jenő, édes, mintha lépteket hallanék!

— Ne képzelődjék! Hozzám csak a barátaim járnak, azok pedig most valamenynyien együtt vannak ott, ahol a maga ura is van és ahol nekem is lennem kellene e percben.

Alig mondja ki e szavakat a férfi. a közeledő léptek egyre jobban hallatszanak.

Hihetetlen gyorsasággal az utolsó pillanatban, a félig nyitott ruhaszekrény ajtaján beugrik az asszony a szekrénybe s a férfi az ajtót beljebb taszítja. Abban a percben lép be a házigazda barátja, aki nem más, mint az asszonyka férje. Végig dobja magát a pamlagon és cigarettára gyújtva, szól:

— Siess fiu! Ugy látszik, fölfordult a világ, hogy kötéllel kell fogni téged! A kompánia együtt van, várnak.

— Kérlek, nem mehetek . . . Közbe jött akadály kényszerít . . . Kérlek.

— Azt hiszed, hogy én el hiszem ezt? Rukkolj ki, mi a bajod?

— Az igazat megvallva: unom az átöltözködést, — szolt a férfi kinos nyugtalansággal

— No várj, majd öt perc alatt fölöltöztettek én! Hol a ruhád?

— Ne bánts! — kiáltott a férfi valami roppant erős és határozott hangon. Nem öltözöm!

— Hát te minek kiabálsz így? Egyáltalán nem erőltettek, ha nem akarsz: nem jössz. De több öszinteséget érdemelnék tőled. Szervusz!

— Szervusz Laci, ne haragudj rám; szavamra mondom, holnap valami magyarázatot adom viselkedésemnek.

A két férfi éppen kezet fogott bucsuzóul, mikor égszakadás, földindulás dörej-zörej, sikoltás hangzik a hátuk mögött és halálsápadtan, ruháját mellén görcsösen összehozorítva nyögi az asszonyka:

— Jaj! Itt! . . . Itt . . . Az egér! . . . Az egér! . . .

Félelmes, nehéz, fojtó csöndesség támadt e pillanatban a szobában. A kis szürke regényhős pedig nyugodtan szaladt tova, mintha neki semmi köze se lenne ahhoz, ami e jelenet után következik . . .

kásaként azt mondta, hogy majd . . . Azóta aztán az ügy alszik s Vári község 3000 lakosa s a köre, orvos nélkül van, már több mint két éve.

De hát hogy is szurna ez az állapot valakinek szemét, mikor a szövetkezeti kása boldogságot s évente 75 megspórolható krajcárt ad a magyarnak. Micsoda ezzel szemben annak a hátránya, hogy már két éve nincs orvosunk? Nulla.

Ha jobb módu gazdaembernéi beteg valaki, fogad egy szekeret három koronáért s kihozat egy orvost Beregszászból vagy Ujlakról s az orvosnak ad tíz koronát. Nem is kerül sokba az a multság, ha elgondoljuk, hogy a mikor volt orvosunk az egy árva koronáért elment a falu legvégére is. Így hát kerek 12 koronával került többé az orvosi vizit, ami egy súlyos betegségnél legalább meg ötszöröződik. Emellett még az orvos nincs is azonnal kéznél, hanem néha egy egész nap várni kell rá, de ha már kéznél van s kihozták, az ut annyira kitérít, szemeit a por kieszi, tüleit a kocsi zörgés bántja, hogy nem is követelhető, hogy oly figyelmesen megnézze a beteget mint egy pihent helyben lévő orvos tehetné tizenharmadrésznyi költség mellett. De hát ezen költségek enyhítésére ott van a szövetkezeti kásával évente megtakarítható 75 krajcár.

De hogy az orvost kihozassák, azt csak a jobbmóduak tehetik. A szegényebb sorsuak, elvesztve egy napi fuvart otthon hagyva a munkát, bevizik nehéz betegeiket a városba. Így látszólag kevesebbe kerül, mert a magyar ember csak azt számítja, hogy lovával aznap mennyit keresett volna, vagy hogy a szénájában a késés miatt a másnapi eső folytán mennyi kár van. bizony akkor érdemesebb lenne az orvost kihozatni. Emellett a beteget a szekér s a rossz ut, tiszerte betegbé teszi s igen sokszor annyira elkinlasztja, hogy különben gyógyítható bajába belehal. Nemrég is volt rá egy példa, hogy az itthon még nem is igen súlyos beteg a rázás és a kánikulai forróság miatt, mire az orvoshoz ért volna meghalt.

A legtöbb beteg azonban annyira szegény, hogy sem fuvarra 3-4 koronája, sem az orvosi honoráriumra pénze nincs. Otthon fekszik betegen, ragályos baj esetén betegségbe döntve hozzátartozóit, a szomszédokat s ha isteni csoda nem segít rajta hát elpusztul, mert orvos a ki egy szerény koronáért elmenne hozzá: nincs, a javasasszonyok marmancs füve, pedig kis bajból is nagyot csinál.

A multkoriban egy szegény paraszt asszony szülésnél elvérzett. Ha orvos van okvetlenül megmenti, de így belehalt s az anya halála a gyereket is maga után vonta.

Tessék csak számítani, hogy így hány ezer és ezer munkanap megy tönkre! Tessék csak ezen az egy eseten gondolkodni, ha az anya orvosi segílyt kap, okvetlen megmarad s egészséges asszony lévén legalább él még 30 évet. Évenként csak 200 munkanapot számítva az 6000 munkanap. Ha az anya megmarad a gyermek is megmaradt volna mert a gondozás az anyatej hiánya volt a főbaja szegénykének. Hja, nem telik dadára! A gyermekre is számíthatunk 30 évi munkanapot s az az anyáéval együtt 12000 munkanap. Hát nem iszonyu állapotok ezek! Bünös pazarlása az ország erejének, népének. S hány és hány eset van nálunk ilyen: számtalan!

De ezen irtóztos számokra a magyar nép vezető férfiai nem néznek. A magyar nép szerencséjének kovácsai csak a magukét fujják s erősen működven a nép mentésén, ezen szörnyü károk eilenében méltó fájdalomdíjat nyujtanak a magyar embernek: a szövetkezeti kását, melylyel évente 75 krajcár megtakarítható. Hát nem szép ez? A fő pedig az, hogy a kovácsok uriasan kijönnek.

De hát persze a nép vak s a hazafias hűtő hatása alatt azt mondja, hogy: csend, ne zavard őket, a nép javán dolgoznak.

Orvosunk azonban mindezek dacára sem lesz, de van háliszennek szövetkezeti piculánk, meg bankunk, hogy a magyar ember tudjon pénzt keríteni, ha az orvost egymásután tizszer kikellenne hozatnia.

Sokan.

**** Igen elegáns és célszerű bőrárak:** női és férfi erszények, pénz, cigarették és szivartárcák kaphatók Gottesmann Miksa divatáru üzletében a piactéren, a Vasuti szálloda mellett.

Az anyósok rehabilitálása.

Egy ur megszöktette az anyósát. Szerelmes volt belé.

A legbájosabb hagyományok
Ledőlnek, vesznek, sorba, mind,
Feléjük zord enyészet árnya
Szomoruan, de egyre int.
Az elmulás lélekharangja
Egyik felett most újra kong:
Ah, akadt végre egy halandó,
Aki anyósáért rajong.

Nem csak rajong, de óh, csudálat,
Egészen szerelmes bele
És egy napon, — mily furcsa ujság! —
Egyszerre megszöktik vele.
Ah, szomorú e nóta szörnyen,
S tudjuk, mit mond reá a jós.
Egy hagyomány ismét kimulik,
Nincs többé rettegett anyós!

A dologban csak egy a vigasz
És egy a csillanó remény:
Hátha eltökelt indokokból
Történt a fentvázolt regény?
Hátha a férfiu fejében
A szabadulás vágya főtt
S hogy anyósától szabaduljon:
Egyszerűen megszöktette őt?

VEGYES HIREK.

— **Kinevezések.** A vallás- és közokt. miniszter Gábrélinné Józsa Krisztina okleveles kiseddóvónőt a vári illami óvóiskolához kiseddóvónóvé nevezte ki.

— **Hivatalvizsgálatok.** Gulácsy István dr. vármegyénk alispánja a mult hét óta a megyebeli főszolgabírói hivatalokat vizsgálja.

— **Ünnepnapok.** A király születésének 77-ik évfordulójára e hó 18-án és Szent István király emlékére e hó 20-án a várost fellobogózták, a templomokban hálaadó istentiszteletet tartottak.

— **Értesítés.** Lapunk utján is értesítjük a szülőket és gyámokat, hogy az I. és II. számú állami elemi népiskolákban, valamint a gazdasági ismétlő fiu- és leányiskolákban az 1907/8. tanévi beiratkozások folyó évi szeptember hó 1-5-éig bezárólag eszközölhetnek Szeptember 6-án mindenik intézetben a rendes tanítás kezdetét veszi. Azon szülők vagy gyámok, kik gyermekeiket a megállapított határidőig be nem iratják, az 1868. évi XXXVIII. t. c. 4. §. alapján, az előjáróság által a legszigorubb pénzbírságban lesznek elmarasztalva. Az igazgatóság.

— **Összetört mozdony.** A mult hét csütörtökjén az esti 1/8 órakor érkező vonat utasai csodálkozva szálaltak ki a közraktár előtt — tehát nem a rendes helyen — megállott vonatból. Csodálkozásuk kielégítést nyert, amidőn megtudták, hogy a vonat azért állott meg azon a helyen, mert a mozdonynak egyik fontos alkatrésze eltört, amiáltal a vonat nem mehetett tovább, csak jóval éjfél után. Még szerencse, hogy nem utban történt a beleset mert ha rendes menetsebesség közben történik, nagyobb katasztrófát idézhetett volna elő.

— **A kedvenc gyerek.** Sok kellemetlensége volt és sok gondot okozott Sággy Gyula tanítónak László nevű 17 éves fia. Már korai fiatalágában a rossz utra tért, tanulni nem akart, ezért elhatározta az apja, hogy kereskedőnek taníttatja, amey célból be is adta Budapestre egy kereskedésbe. Azonban ott sem viselkedett úgy, ahogy kellett volna, sőt olyan dolgai is akadtak, amelyek miatt a rendőrség is beleavatkozott ügyeibe, végeredmény kép nem egyszer hazatoloncolták. Így történt a mult héten is. A fiu egyszerre itthon termett hozzátartozói legnagyobb bosszúságára és rémületére. E hó 16-án d. e. 6 órakor Sággy Gyula rémületen szaladt a rendőrségre, ahol előadta, hogy fia úgy őt, mint a feleségét megölésse fenyegette és késsel támadt rájuk. Miután nem tud más kép ellene védekezni, a rendőrséghez fordul oltalomért. Panaszára elment a helyszínére, a Lehel utcába egyik rendőr egy csendőrrrel és behozták a fiut a városházára, ahol kihallgatása alkalmával oly zavaros feleleteket adott, hogy megfigyelés alá vették, mert nincs kizárva annak a lehetősége, hogy a szerencsétlen fiunak az elméje zavarodott meg.

— **Uj gyártelep vármegyénkben.** A Medence község határában található kitünő agyag kihasználására egy részvénytársaság a községben tűzálló téglá és fedélcserep gyártására, teljesen modern berendezésű gyártelep létesítésén fáradozik. A gyártelep — mint halljuk — legközelebb megkezdí működését s a beregszász-dolhai vasut kiépítése annak virágzását bizonyára előmozditja.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: „Özv. pankotai Farkas Imréné szül. domahidi Sipos Berta úgy a maga, valamint a gyászoló rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja forrón szeretett férjének pankotai Farkas Imre uradalmi főfelügyelő, törvényhatósági bizottsági, városi képviselőtestületi tagnak stb. folyó hó 17-én d. u. 1 órakor élete 68-ik, boldog házasságának 40 ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemét folyó hó 19-én d. u. 2 órakor saját házában (Zrinyi Ilona-utca 48. sz. a.) tartandó egyházi áldás után a vasuti állomásra s onnan Sárospatakra szállítjuk, ahol f. hó 20-án d. e. 10 órakor az ev. ref. templomban tartandó temetési szertartás után fogjuk örök nyugalomra helyezni. Munkács, 1907. augusztus hó 17-én. Drága emlékedet örökké megőrizzük!”

— **Mükedvelői szini előadás.** A beregszászi famunkások 1907. szeptember 1-én az Aranyoroszlány nagytermében saját könyvtára alapja javára jótékony célu mükedvelői szini előadással egybekötött ártkörű táncvigalmat rendez, mely alkalommal szinre kerül Tóth Ede jó hírű népszinműve a „Tolonc”. Népszinmű 3 felvonásban. Irta Tóth Ede, rendező: Kiss Mózes, városunk jeles költője. A darabban előforduló dalokat Bánók József közkedvelt zenekara kíséri. Helyárak: Zártszék: 2 kor. 40 fillér. I. hely 2 korona, II. hely 1 kor. 80 fill. Állóhely: 80 fillér.

— **A Fekete fürdőből.** Kopácsy Ipoly pénzügyi számtisztet — aki a Fekete uszodájában akart megfürödni — az illemhely mellett egy jó hosszú láncsal megkötött kutya olyan veszedelmesen harapott meg, hogy a Pasteur-intézetbe kellett mennie. A kutya veszettség gyanúja alatt áll. Ez semmiesetre sem csalogatja a közönséget a fürdőbe.

— **Tüz.** Csütörtök délelőtt Beregardóban Klein Miska ottani birtokos magtárában tüz ütött ki, melynek eloltására a várostól kért kölcsön vízpuskákat. A városi gazda azonban megtagadta kérelmét, mire nevezett Dr. Gulácsy István alispánhoz fordult óhajával, aki aztán elrendelte a vízpuskák kiadását.

— **Színház Munkácson.** Palágyi Lajos, a miskolci színház igazgatójának 60 tagú társulata szombaton kezdte meg 12 előadásra tervezett szezonját.

— **Országos vásár.** Az e héten megtartott nagyvásár mindkét napját csinos kis záporosó zavarta meg, de azért rendszeren bonyolódott le a meglehetősen élénk forgalom.

— **Lakbéremelés.** Ungvár város a III. lakbérosztályból a II. osztályba soroztatta. Az új lakáspénz aug. 1-től számít.

— **Állatorvosokapidijai.** A közgazgatási bíróság legutóbb kimondotta, hogy a városi állatorvosnak csupán oly esetben lehet törvényes igénye a városokon teljesített állatorvosi szolgálat utánapidijak felszámítására, ha ezt a külön díjazást neki a városi szolgálati szabályzat, vagy külön szolgálati rendelkezés biztosítja.

— **Ágyneműszellőztetése.** Általános az a nézet, hogy az ágyneműt nagyon üdvös erős napban kitergetni. Pedig ez téves, mert a nap hevének kitett toll elveszti ruganyosságát és törékenyebb lesz. Nagyon jó ellenben, ha az ágyneműt meleg, de borús időben szellőztetjük és kiporoljuk.

— **Az ujoncok bevonulása.** A közös hadügyminisztérium rendeletet adott ki, mely az ujoncok bevonulására és a tényleges katonai szolgálatnak eleget tett legénység szabadságolására vonatkozik. A közös hadsereg ujoncai a rendelet értelmében az idén október 16-án fognak bevonulni. Az egyéves önkéntesek, valamint haditengerészet, a cs. és kir. és a magyar kir. ménesintézetek ujoncai azonban már október elsején tartoznak jelentkezni. Az ujoncokat mind behívják, de ha többen volnának, mint amennyire a rendes létszám kiegészítésére szükség van, akkor a fölösleges legénységet nyolc hét alatt kiképezik s a békelétszámhoz mérten szabadságolják.

— **Vasutügy.** A munkács—Beregkövesd között kiépítendő vasuti vonal ügyében Barta Ödön országgyűlési képviselő a munkácsai kereskedelmi körben f. hó 15-én este 7 órától 1/2 óráig beható és értékes előadással tájékoztatta a nála tisztelegni óhajtott nagy számú küldöttséget a teendőkről. A szűkebb körű tanácskozás vacsora után több órán át az előkészületekről tovább folyt és azután elhatározta az értekezlet, hogy Cseh Lajos polgármester az érdekeltség megalakítása és a hozzájárulás előleges megállapítása végett f. évi augusztus hó 26-án d. u. 3 órakor Munkácsra, a városháza nagytermébe, népes értekezletet fog összehívni, melyre a főispánt és alispánt is meghívja, mint akik támogatásukat a mult napokban náluk tisztelegő küldöttségnek szívesen megígérték. A vasuti ügynek Barta Ödön országgyűlési képviselő olyan irányt adott, melynek szorgos betartása a sikert biztosítani fogja.

— **Női divat** cikkek elsőrendű raktára, a legfinomabb izlésnek is megfelelően kaphalók Gottesmann Miksa divatáru üzletében a piactéren, a Vasuti szálloda mellett.

— **Milyen a jó buza.** A jó buza lisztnak legfontosabb alkotórésze, amely annak használhatóságát is a legnagyobb mértékben befolyásolja, a sikér, amelyet olyan módon határozunk meg, hogy pontosan le-mért 20 grm. lisztből 10 grm. vízzel tésztát készítünk, azt letakarva, fél óráig állani hagyjuk s azután egy vékony vizsugáron tenyerünkön és ujjaink között egy szita fölött addig mossuk, míg csak a nyomkodás közben róla lefolyó víz egészen tiszta s nem mutat a tésztából kimosatott keményítő fejében zavarodást. A jó minőségű sikér ruganyos és se nem lágy, se nem szakadós. Az új buzából készült lisztek sikére rendszeren lágyabb a kellőnél, a régi liszt ellenben szakadós sikért szolgáltat. Mindkettő hibás: A lágy sikérű lisztnak a víz-fölvevő képessége kisebb, a szakadós sikérű pedig nem kél meg olyan jól, mint kellene, mert a kelesztésnél származó szénsavat nem képes visszatartani. Azáltal, hogy a kelletténél lágyabb sikérű lisztet megfelelő szakadós sikérű liszttel keverjük, belőle kifogástalan tésztát készíthetünk. A szakadós sikérű liszten és a lágy sikérű liszten azonban más módon is tudunk segíteni, amely később fog szóba kerülni. Sikértartalom tekintetében a magyar liszt, ha nem is a sikér mennyiségére nézve, a világ összes gabonáit fölülmulja, mert vannak ugyan a magyar buzáknál jóval nagyobb sikértartalmu, különösen orosz buzáék, de ezeknek a nagy sikértartalom éppen nem válik előnyére, mert sok kenyeret lehet ugyan csinálni belőlük, de a finom sütemények készítésére egyáltalában nem alkalmasok.

— **Amíg a férj katonáskodik . . .** Egy horvátországi faluban lakó magyar írja az alábbi párbeszédet:

Egy falujabéli legény katonasor előtt nősült. Elvett egy Marusa nevű gyönyörű szép horvát leányzót. A fészekrakás után egy hónapra Markót besorozták és elvitték a meszes hegyek közé három esztendőre. Marusa otthon maradt egyedül. A minap meglátja a barátunk. Két pirinyó gyermekkel sétál megszólítja:

— Kie ez a két gyermek, Marusa?

— Az enyimek.

— Hm. Hiszen . . . nincs itthon az urad! Marusa vállat von:

— Nincs. De ir néha.

— **A legújabb kerék.** Eddigél csakis kőralaku kerekekről hallottunk s dehogy is mertük volna hinni, hogy valaha is beszéljenek pl. elliptikus kerekekről. Pedig ez megvalósult, sőt szakértő körök ujjongva beszélnek róla, mert mellőzhetővé teszi a gummi-kereket, ami még ma is luxuscikk s oly drága. Ez a találmány, mely rövidesen alakítja a kocsigyártást, egy drezdai mérnöké, aki be is mutatta már kerekét az illetékes köröknek. Az Egyesült Államok konzulja jelentést is tett már e kerékről államának. A lényege az, hogy az egész kerék a legtisztább acélból készült. Küllői nem sugarak, hanem átmérők és csövesek. A kerékagy hét egymáson csuszható részből áll, részben a teher megosztása, részben a rázkódás elfogása végett. A kerék talpa pedig oly ruganyos, hogy valóságos elliptikus mozgás kifejezésére képes. Innen van, hogy a kocsihaladása közben az agy körül dupla mozgást végez a kerék, teljesen elenyésztetve a legkisebb rázkódást is. Ha mindez így van, akkor a gummi-kerek nemsokára lomtárba kerül.

— **Mi a hírlapíró?** A párisi hírlapiskola megnyitása alkalmából a Gaulois több jeles egykori íróhoz azt a kérdést intézte: „Mi a hírlapíró? A beérkezett válaszok közül a következők a legérdekesebbek. Adolphe Brisson: „A hírlapíró a világ legjobbja és legrosszabbja. Jót tesz, de rosszat is tesz, az igazságot terjeszti, vagy a tévelygést. Irigylétek, mert gondolatát szabadon kimondhatja. Szánjátok, mert a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozva, több erélyt és tehetséget fejt ki, mint amennyi kellene oly mű megalkotásához, mely örökidőkre szól. Ha a társadalom jól volna szervezve, a hírlapírókat nem engednék 50 éves korukon túl dolgozni, hanem alkalmat nyújtanának nekik arra, hogy nyugalmal vonulhassanak”. — „A hírlapíró katona — mondja Jules Claretie — s, amikor megöregszik, büszkén megszámlálja a sebeit. Tulajdonképpen mindent tudnia kellene. Mindenesetre törekednie kellene arra, hogy min-

dent megtudjon. Esmékért küzdve, ne törődjék a sértésekkel, amelyekkel illetik Persze rettenetes, hogy minden nap más eszméje legyen, de ép oly egyszerű, mint helyes követni az egész életen át az egy eszmét: igazságosnak lenni”. Raymond Poincaré behatóan foglalkozik Balzac moodásával: „Le journaliste est une pensée en marche comme le soldat en guerre”, amelyet gunyolva és tréfálkozva megcáfolni igyekeznek.

— **Sok a madár.** Egyik közelekvő község környékén egy szép napon megjelent az egyik buzafölde szelén egy öreg hölgy, kis álványt állított fel, festéket vett elő és szónéki elkezdte festeni a buzaföldet. A buza-föld nyugodtan tűrte ezt, sőt tűrte a gazda is, aki a buzafölde volt. A békés munka tehát zavartalanul folyt nap nap után. Skiccek készültek, majd egy napon megjelent egy nagyobb vászon és elkezdődött maga a kép. Mikor ezt festi az öreg dáma, odamegy hozzá egy másik paraszt, illetőleg kalapot emel és így szól:

— Megkérném alázattal a nagyságát, sziveskedne az én földemet is lepingálni.

A hölgy nagyot néz:

— Miért!

— Hát — mondja nagy zavarban a paraszt, miközben végignézi a hölgy libegő kőcos haján nagy porköpenyén és rettenetes kalapján — sok erre a madár . . .

A közönséges csukamájolaj

oly undorító szagu és izu, oly nehezen emészthető, hogy az gyermekek és érzékeny betegek részére sokszor szóba sem hozható, de az az óriási táp- és győgyerő, melyet a csukamájolaj bizonyultán tartalmaz, ma már mindenkinek hozzáférhető, mert a „Scott-féle Emulsio” formájában a csukamájolaj teljesen meg van szabadi va undorító tulajdonságaitól. A „Scott-féle Emulsio” feltétlenül jó izu, könnyen emészthető és háromszor oly hatásos, mint a közönséges csukamájolaj. A „Scott-féle emulsio” sohasem okozza a legcsekélyebb zavart sem és állandóan, szemlátomást a legkedvezőbb befolyást gyakorolja a szervezetre.

A Scott-féle Emulsio valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f.

Kapható minden gyógyszerárban.

— **Ismertető jel.** A gyerekek nagy veszekedés közepette rohannak be az apjukhoz. Egy nagy macskát cipelnek hozzá.

— Apa — adja elő a kérdést az egyik — tudod, ugy-e, hogy van nekünk hat kis macskánk?

— Tudom.

— Hát ez itt az öreg. Az egyik öreg. Csak azt nem tudjuk, hogy a kicsiknek az apjuk e, vagy az anyjuk? Hogy lehetne ezt megtudni?

Az apa a fejét vakarja, aztán csöndesen szól:

— Nagyon egyszerű. Huzzátok meg jó erősen a fület. Ha sivalkodik es karmol, akkor az anyjuk. Ha ellen-en nyugodtan, megadással tűri, akkor az apjuk . . .

— **Uri viz.** Hogy Beregszászban rossz az ivóvíz, mindenki tudja. Hisz óriási azoknak a száma, akik a külön-éle ásvány- és szódavizekre vannak utalva, mert kúti vizünk a megbetegedést vonja maga után. Még többen vannak azonban, akik csak szeretnének ásványvízből élni, mert nem telik csak kúti, vagy szódavízre. Az ásványvíz drága, a szódavíz élvezhetetlen, hiszen csak gondoljunk a piszkos szódás üvegekre, a rozsdás fémfejre mely mérges lehet és ártalmas és az expidálás veszedelmére, no és hogy a mi kúti vizünkkel készül. Hányan vannak, akik a rossz ivóvíz hiánya miatt kénytelenek gyomorkurára a külön-éle fürdőhelyeket felkeresni. Eppen azért örömmel üdvözöljük Herskovics és tsa cég vállalkozását, akik lehetővé teszik olyan víz élvezését, amely ártalmatlan üdítő voltánál, kellemes aromájánál fogva, de célszerű patent dugzas és kristálytisztasági által de még inkább olcsóságánál fogva mindenki számára hozzáférhetővé teszi s mint a legtöbb város példája mutatja a közönségnek nélkülözhetetlen szükségletévé vált.

— **Az 5 és 50 frtos bankjegyeket** e hó végéig lehet beváltani.

— **A n. é. közönség** szives figyelmébe ajánljuk **Ignáczy Géza** elsőrangú modern fényképészeti és festészeti műtermét, Széchenyi-utca, (a Royal-Szállóval szemben) — Gyönyörű fényes, matt és színes fényképek készíttetnek.

— **A rongyszedés betegségterjesztő.** A belügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben előadja, hogy a rongynak, csontnak, bőröknek és egyéb hulladékoknak gyűjtése valóságos melegágya a himlőnek, difteritisznek, vörhenynek, lépfenének. A kereskedelmi miniszterrel egyetértve elrendelte tehát, hogy a csont, rongy és nyersbőr hulladék szedőknek a rendőrség által kiállított és megbízhatóságukat igazoló bizonyítványt kell beszerezniük, nem árusíthatnak nyálánságot s oly játékszereket, például szót, amelyeket a gyerekek szájukba vesznek, ilyesmit ajándékba sem adhatnak. A mulasztások kihágási uton torlandók meg.

— **Az erdők és a jégeső.** Egy kiváló erdész megvizsgálta Európa különféle országainak a jégverési statisztikáját a tudományos intézetek megfigyeléseiből és sok régi biztosító társaság följegyzéseiből. Arra az eredményre jutott, hogy azon a vidéken, ahol sok az erdőség, gyakori a közönséges eső, de annál ritkább a jégeső. Szerinte a föld villamos feszültsége az erdős vidékeken csekélyebb, mint ott, ahonnan a fák az erdőgazdálkodás kiirtotta. Ezek a helyeken gyakran van jégeső, holott azelőtt az valóságos ritkaság volt. Viszont a beerdősített vidékeken a jégeső a legkritikább csapások közé tartozik. Mindezek szerint a jégeső ellen legjobb védelem az erdőültetés. Ezek nemcsak megóvják a vidéket a jégverés ellen, hanem a rendes esőzést is elősegítik. Az alföldeken, a gabona- és szőlőtermő helyeken ajánlatos a sűrű ligetekkel való befásítás. A befásításra nem okvetlen az erdei fák szükségesség, sőt gazdasági tekintetben célszerűbb a gyümölcsös.

— **Felhívjuk** a n. é. közönség b. figyelmét a Williger Herman hirdetésére.

TÖRVÉNYSZÉK.

Az Ungvári Közlöny sajtópere.

A f. hó 9-iki tárgyalásról alábbi tudósításunk számol be.

A tárgyalást Zaffiry István elnök pontban 9 órakor nyitotta meg, mint bírák dr. Meszlényi Antal kir. törvényszéki bíró és dr. Kertész Ede kir. törvényszéki albíró szerepeltek, az ügyészséget Karácsonyi János kir. alügyész képviselte.

Zaffiry István elnök ismerteti a tárgyalás anyagát, majd a vádlott személyiségére vonatkozó kérdések feltevése és az azokra adott feleletek után a tanácsnak tudomására hozza, hogy dr. Reisman Henrik sértett fél orvosi bizonyítvánnyal kimentette magát. Dr. Reisman Arnold tanura vonatkozólag Ungvár város polgármestere azt válaszolta, hogy reá mint tiszti orvosra jelenleg szükség van és így nem jelenhetik meg. Beidéztettek még Sirokai Albert, Berzeviczy István, Tamássy József, Sillinger Mór, (helyesen Gyula) dr. Mocsári Miklós, Sillinger Ármán, ezek közül azonban csak Sirokai Albert jelent meg. Ezek megállapítása után a kir. ügyészől kér indítványt a tárgyalásra vonatkozólag.

Karácsonyi János ügyész: Tekintetes kir. Törvényszék! Miután közérdek nem forog fenn, miként a kir. ügyészség már a nyomozás és vizsgálat során is kijelentette, újra kijelentem, hogy a vádat ezuttal sem vállalom el.

Dr. Reisman Simon, a főmagánvádló képviselője: Tekintetes kir. Törvényszék! Előre bocsátom, hogy ebben az ügyben az „Ungvári Közlöny“ szerkesztőségét és dr. Reisman Henrik ügyvédet képviselem, aki mint ilyen jogismeretekkel bíró egyén önmaga akart eljárni ügyében, minthogy azonban a hivatkozott orvosi bizonyítvány tanúsága szerint jelenleg karlsbadi tartózkodásával gátolva van, ennél fogva előre bocsátom, hogy minden nyilatkozatom csak szükségéből történik, mert ő saját személyében akar nyilatkozni, ennél fogva szorosán ragaszkodva a nekem adott utasításhoz, isztelelletel előterjesztem azt az indítványt, hogy méltóztassanak a mai tárgyalást elnapolni azon az alapon, hogy senki a beidézett tanúk közül meg nem jelent, részint a vétivek meg nem érkeztek és így az, hogy megidézettek, meg sem állapítottak. Kérelmemnek oly megadását kérem, hogy a mai tárgyaláson a vádlott meghallgatása is mellőztessék. Amennyiben a tekintetes kir. Törvényszék ily értelemben kérelmemnek nem méltóztatna helyet adni, már most kijelentem, hogy abban az esetben a főtárgyalásra vonatkozólag a sértett fél megbízásából és az általa adott utasításhoz képest a főtárgyalási elnök ellen mellőzési és kizárási indítványt fogok tenni.

Dr. Kálmán József védő: Tekintetes kir. Törvényszék! Amennyiben főmagánvádló indítványára, mely ezuttal is csak az ügy elodázására irányul, a tárgyalás elnapoltatnék, tisztelettel kérem, hogy a valódiság bizonyítása már ezuttal elrendeltesék és egyben vádlottnak dr. Buza Barna által ez irányban beadott kérvényében említett okiratoknak beszerzése, valamint az abban jelzett tanúk kihallgatása elrendeltesék.

Dr. Zombory Dezső vádlott: Ismétli védője kérelmének előterjesztését, s minthogy ügye már több mint egy év óta húzódik s minthogy főmagánvádló s képviselője minden eszközt csak arra használnak fel, hogy az ügy végső befejezését akadályozzák, tisztelettel kéri a bizonyítás felvételnek már a mai tárgyaláson való elrendelését, hogy így a tek. kir. Törvényszéknek módjában legyen a bizonyítékokat az elkövetkezendő tárgyalásra beszerezni.

Dr. Reisman Simon: Tekintetes Kir. Törvényszék! A valódiság bizonyítására való határozathozatal a per érdemére tartozik, ez csak akkor bírálható el, ha a vádlott kihallgatott az ügy érdemére. Erre figyelni méltóztassanak, mert ez fontos körülmény.

Elnök: Csak tessék a tanácsra bizni. Figyelmeztetésre Ön a törvényszékkel szemben nincs feljogosítva.

Dr. Reisman S.: Nekem ellenbizonyítékaim előterjesztésére kell, hogy mód adassék. Miután csak az elnapolás kérdésében kértem határozatot, ez el sem bírálható és minthogy a főtárgyaláson legnagyobb részben beismeréseket fogok tenni, melyek az ott felhozott tanúk és bizonyítékok elvetésére fognak szolgálni, kérem ezen kérdésben most

nem határozni, mert különben kénytelen leszek mellőzési és kizárási indítványt tenni. Tehát tisztelettel kérem, hogy csak szorosán az elnapolás kérdésében méltóztassék határozatot hozni és nem a valódiság elrendelése vagy el nem rendelése tárgyában. Különben kijelentem, hogy a sértett fél maga is fog különböző indítványokat tenni. Ilyen értelemben a védőnek és a vádlottnak erre vonatkozólag most előterjesztett indítványát, mint nem ide tartozót, elutasítani kérem.

Dr. Kálmán József: A főmagánvádlónak egész magatartása nem irányul egyébre, minthogy elhuzza az ügyet. Erre vall az a körülmény is, hogy a közel múlt napokban express levelek érkeztek a tanukhoz, hogy a mai tárgyaláson megjelenni nem kell. Mostani felszólalása sem tendál egyébre, minthogy az ügy elhuzassék. A valódiság bizonyítása oly fontos körülmény, hogy azon tul tenni magát nem lehet. Ha szükség fog fennforogni arra, hogy a tárgyalás elhalasztassék, a tek. kir. törvényszék akkor bölcs belátása szerint intézkedni fog. Kérem tehát a valódiság bizonyításának elrendelését.

Dr. Reisman Simon: Miután a valódiság bizonyítására ilyen indítvány adott elő, mielőtt a vádló kihallgatott, tisztelettel előterjesztem, hogy ezen ügyben jelenleg a tárgyalás nem tartható meg, mert a vádló betegsége miatt akadályozva van. Az express levelek küldését illetőleg felhozott vádat, mint alaptalan inszINUACIÓT, visszautasítom. Ilyennel gyakran találkozom. Az igaz, hogy a tanúk egyikének, a jelenlevő Sirokai Albertnek irtam, hogy ne jelenjen meg. Végül előterjesztem azt, hogy a tek. kir. törvényszék tanácselnöke ellen a bünvádi perrendtartás 64. §-a 3. és 68. §-ának 1-ső bekezdése alapján mellőzési és kizárási indítványt fogok tenni és mielőtt a valódiság bizonyítása vagy el nem rendelése tárgyában a kir. törvényszék határozná, méltóztassék, amennyiben az elnapolás kérdésében hozandó határozat a mai ügyet befejezetté nem tenné, módot nyujtani arra, hogy adandó alkalommal ezen inktványt előterjeszszem.

Dr. Meszlényi Antal bíró: Tehát a kizárási indítványt még nem tette meg?

Dr. Reisman Simon: Nem, csak ha a halasztást meg nem adják.

Elnök: Vonuljunk vissza tanácskozássra.

Ezután a kir. törvényszéknek mintegy 45 percnyi tanácskozása után a tanács ismét elfoglalja helyét s Zaffiry István elnök kihirdeti a kir. törvényszék határozatát:

A kir. törvényszék a mai napra kitűzött tárgyalást elnapolja s az iratokat a főtárgyalási elnökhöz átteszi, mert dr. Reisman Henrik orvosi bizonyítvánnyal távolmaradását igazolja. Minthogy a büntető perrendtartás értelmében a főmagánvádlót ugyan az a hatáskör illeti meg, mint a kir. ügyész s így indítványokat is tehet és minthogy a büntető perrendtartás értelmében akkor is megjelenhetik, ha ügyvéd képviseli s mert magánvádló jogi képviselője azon kijelentést tette, hogy a főtárgyaláson dr. Reisman Henrik főmagánvádló a kir. törvényszéknél személyesen akar jelen lenni, a főmagánvádló képviselője által tett indítványt elfogadta.

Urköcsisok figyelmébe!

Beregszászban eddig még nem volt! — Egyedül:

WILLIGER HERMAN

Legfinomabb

acél- és nád ostoronyelek

egy és kettős fogatokhoz.

fűszer- s csomogúzlóban Beregszászban, Bocskay-utca (Fuchs-ház) kapható.

Beregszász mint világfürdő.

Játébank a vízben.

A legutóbbi közgyűlések egyikén fontos és Beregszász jövőjére nézve megbecsülhetetlen következményekkel járó incidens történt. Egy tevékeny városatyja ugyanis diszkrétan félre hívta Gáthy Zsigmond polgármestert és valamit sugott neki. A megsugott valami, amint azt megtudnunk sikerült, nem tartozik az ugynevezett édes titkok osztályába. Mindössze egy beadványról volt szó. A beadványt sikerült megszerezniünk s közérdekű voltára való tekintettel ezennel közre is adjuk. Ime:

„Tekintetes városi tanács:

E rövid kitérés után áttérünk kérvényünk tulajdonképeni tárgyára, melyet röviden e három szóban foglalhatunk össze: **Beregszász világfürdővé teendő.** Tisztelettel alulírt Fekete-fürdő az alábbiakban vázolja azon tényeket, amelyek Beregszász világfürdővé való emelését nemcsak indokoltá, de könnyűvé is teszik.

Amint azt beregszászi cigánybandáink előadása folytán tudni méltóztatik, Vérke vize folyik csendesen. Ezt ő azért teszi, mert nincs neki szíve, hogy zajosan folyjék. Miután azonban tudvalevő, hogy idegbetegeknek a csendesség jót tesz: a Vérke-fürdőt máris számos orvosi szaktekintély kitűnőnek találta a hiszt- és neuraszténia gyógyítására.

Magában ez a tény is elég lenne a világfürdő létesítésére. Mi azonban tovább megyünk és eláruljuk, hogy a világfürdő már meg is van. Közismert dolog, hogy fürdik a holdvilág. Ezt leginkább az éj tengerében teszi, de több esetben előfordult, hogy a fent nevezett világ már a Vérkében is megfürdött. Ahol pedig a világ fürdik, az kétségen kívül világfürdő. Nincs tehát más hátra, mint hogy már meglevő világfürdőnket kellőleg fejlesszük. E célból a következőket ajánljuk a tekintetes városi tanács figyelmébe:

A Vérkeparton a hiányosan fedett női uszoda átellenében egy kiálló torony lenne felállítandó e felirással:

**A szép kilátáshoz!
Zur guten Aussicht!
Látásóvek jutányos áron.**

A toronyba felszállók mélyen leszállt, valóságos occasiódíjak mellett szemlélhetnék a bájak ama tömeges megnyilvánulását, amely a női uszodában mindennapos. A fürdők tengervízű és összes járuléka csekély 20 fillérért állanak a kíváncsi szemek rendelkezésére. S ami a fő, a hölgyek még csak fel se kiálthatnának!

— Maga szemtelen! — mert hiszen a lát iparnál éppen a szem játszaná a főszerepet. A hölgyek azzal sem érvelhetnének, hogy legyen a toronyban levőknek belátásuk, mert hiszen éppen a belátás az, ami a kilátást széppé és huszfilléressé teszi. És ami szintén fontos, szükségtelessé válnék az uszoda deszka falának kiszakítása.

A világfürdő prospektusában felemlítendőek volnának azok a fölöttébb alkalmas kirándulólhelyek, amelyek a közönség rendelkezésére állanak. Ilyenek például a nedves padlózat és a tramboulin, ahol az embernek minden különösebb megerőltetés nélkül kirándul a bokája és a lába, ha egy ballépést követ el.

Hatalmasat lendítene a világfürdőn egy merész ujtítás: a vízi játébank felállítás. A játébankban kétféle játékot játszanának: az ugynevezett tűz (Feuer) játékot, amely egyrészt unalmassági jellegére való tekintettel láb vízzel lenne egybekötve, másrészt a vízben való tűzijáték különlegességével hatna. A második játék ama közismert honi-ipar lenne, amelynek a vízi ugyszólván lényegét képezi. A játébank vonzóerejét nagyban növelné az a tény, hogy aki a kártyaasztalnál, illetve kártyakadákban elvesztené egész vagytonát, nem lenne magát kénytelen föbelőni. Egyszerűen kilépne a fürdőből és így sóhajtaná föl:

Kint vagyok a vízből!

Egyik főattrakciója lenne a fürdőnek a vízi szeánszok rendezése, ami a mostani spirítiszta időkben még a nem fürdők osztályából is számos érdeklődőt csábítana a habokba. E célból azonban szükségesnek látszik egy városi vívőmester és egy városi jó angyal szerződése. A vízi szeánszok igen alkalmasak volnának a mértékletesség és abstinencia növelésére is, mert tudvalevő, hogy a víz és a spirítizmus csakis a borkezeskedők pincéiben férnek össze egymással.

Mind ezek sürgős megszívleléset elvárva, maradunk kiváló tisztelettel:

Fekete, világfürdő.”

A beadvány fölött már a legközelebbi tanácsülés fog határozni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Klára még nem ment férjhez: Ezuton is megüzenjük Önnek, — amint személyesen is megmondtuk, — hogy tárcája nem közölhető. Az eszme nem rossz, sőt némi eredetiség is van benne, de a kidolgozása nagyon primitív. Ha egyelőre a saját számára dolgozik, de sokat, idővel közölhető is fog írni. A kéziratot megsemmisítettük.

Az orvosnövendék: Könyörgünk, nevezze meg magát. Önnek aki ilyen könyveden és olyan merészen visszaél az írói hatalommal s annyi embert végez ki dánosi kegyetlenséggel testileg és lelkileg, Önnek tudnia kell a szabályt, hogy névtelen kéziratokat nem veszünk figyelembe

Vig szalmaözvegy Ön azt kérde, hogy illik-e k. neje ő nagyságát a szalmaözvegyes keserű napjaiban — hogy ugy mondjuk — egy másik hölgygel helyettesíteni. A kérdés egyike azoknak, amelyeknek megfejtésére a Szabadalmi Közlöny már esztendőnk óta hiába hirdet pályázatot. Ha azonban ön a mi véleményünkre kíváncsi, csak egy adomával telegyünk. A szücskifalvi választókerületben ugyanis a legutóbbi választáson egy zilált felekezeti viszonyoknak örövendő jelölt lépett fel. Programbeszédében reflektált arra a gyalázatos rágalomra, hogy ő zsidó. Beszélt pedig ilyképen:

— Hazugság az, édes atyámfiai, hogy én zsidó vagyok De ha az volnék is: szégyen lenne az?

Mire megszólal Fekete Nagy Mihály uram:

— Szégyennek nem szégyen, de tisztességes ember nem teszi.

Most pedig cselekedjék tisztése szerint.

Piroska: Ön azt kérde bájos kisasszony, hogy elfogadjunk-e verseket közlésre? — Hogyne! Nagyon szívesen — ha jők.

Egy olvasó: Eltalálta. B. Gy. írta. A fogadást tehát megnyerte.

53873/1907. szám.

Verseny tárgyalási hirdetés.

A munkács — vereckeai állami közutnak Beregvármegye területére eső 59 7—59 8. km. szakaszán Alsóverecke községben újjáépítendő 146/134. számú Latorcahid.

a) **Alapépítménye átalakításának és ezzel kapcsolatos egyéb munkáinak**

b) **Vasfelszerkezeti munkáinak** biztosítása céljából zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A 8925 korona 94 fillér költségösszeggel engedélyezett **alépítményi és kapcsolatos munkákra** vonatkozó versenytárgyalás **folyó évi szeptember hó 2-án déli 12 órakor a beregszászi m. kir. államépítészeti hivatal** helyiségében fog megtartatni, ugyanoda nyújtandók be a szabályszerű zárt ajánlatok is. A versenytárgyalás alapjául szolgáló műszaki művelet ugyancsak a beregszászi m. kir. államépítészeti hivatalnál tekinthető meg.

A vasfelszerkezetre vonatkozó versenytárgyalás szintén f. év szeptember hó 2-án déli 12 órakor fog a vezetés alatt álló miniszterium I. C) ügyosztályában (II. ker. Albrecht-ut 1. sz. földszint) megtartatni.

A szabályszerű zárt ajánlatok, a vasszerkezet fizethető legnagyobb súlyának s minden 100 kg. után igényelt egységárnak megjelölése mellett a vasszerkezet általános elrendezését hosszmeret és keresztmetszetben feltüntető vázlatrajzzal együtt a fentemlített időpontig a vezetésem alatt álló miniszterium segédhivatali főigazgatójához (II. ker. Láchid-utca 1. szám I. emelet nyújtandók be. — Ezen versenytárgyalás alapjául szolgáló szerződésminia, valamint az általános és részletes feltételek a vezetésem alatt álló miniszterium I. C) ügyosztályában (II. ker. Albrecht-ut 1. sz. földszint) a rendes hivatalos órák alatt naponta megtekinthetők s ugyanott a hid általános elrendezését feltüntető vázlatrajz is megszereshető.

Ugy az alépítményre, mint a vasfelszerkezetre vonatkozó ajánlatokhoz az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bányapénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban történt befizetését igazoló állampénztári (adóhivatali) nyugta eredetiben csatolandó.

Elkészve érkező, vagy nem szabályszerű ajánlatokat nem veszek figyelembe.

Budapest, 1907. augusztus hó.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Sirolin Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva. Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást. F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche” Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban — Ára üvegenként 4.— korona.

Élőkerítés.**Gleditschia, élősvény.**

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy töviseivel embernek és bármily állatnak elientáll, kitart 70-80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malac stb. sem mehet át; ez a legolcsobb örökös áthatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemeték felásva jeges pincében tartatnak. Ezen darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek élőkerítés nem felel meg, szállíthatok **sodronyszövetet**, a legtekintélyesebb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm. széleset.

Szőlőlugas

minden háznak legszebb díszje, egy gyűjtemény 8 fajtából 20 tő, egy tő 2-300 fűrtöt terem.

Szőlőoltványok

táblás ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bor- és csemege-faj, szigorúan válogatott, tökéletes forradású és fajtisza, duggyökerű példányok.

Delaware

sima vessző, minden szál megfakad, csak az a legnemesebb faj, melyből én 18 év alatt 40 holdat ültettem, 35 hektót terem holdanként, bora édes, erős, oltani, permetezni nem kell és kezeléséhez semmi tudomány sem kell, ezért ellensége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leírást és képes árjegyzéket tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GÁBOR

szőlőnagybirtokos, NAGYKÁGYA.

Levelezés minden nyelven.

Uj borbély- és fodrász üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmét felhívni a „ROYAL“-Szállóval szemben megnyitott — a mai kor igényeinek legmegfelelőbb —

uj borbély- és fodrász üzletemre,

hol — mint a multban, úgy a jelenben is — főtörekvésem a nagyérdemű közönséget kifogástalanul, gyorsan és pontosan kiszolgálni.

Tisztelettel

Ferenczy Kálmán,

borbély- és fodrász.

3-3

Házastelek eladó.

A Bocskay-utca 17. számú ház szabadkézből eladó. Értekezhetni

Goldberger József

tulajdonosnál.

4-6

RUM és legfinomabb LIKÖR előállításához küld utasítást ingyen

Watterich A.

Budapest VII. Dohány-utca 5. sz.

2-5

„URI“ VIZ

„Üdítő ital“ szénsavval telített viz.

Kitünő szomjcsillapító, kellemes savanyu ízű borral vegyítve jó hatású viz.

Az „Üdítő ital“ hamisítása a magy. kir. szabandalmi törvény értelmében fenyítették.

A nyilvános Vegyikísérleti Állomás 15.416/907. sz. bizonylata.

Alulírott ezennel bizonyítom, hogy a bemutatott 35151. számú magyar szabandalmi leírás szerint készült szénsavas üdítő ital fémi mérgeket, vagy ártalmas egyéb anyagokat nem tartalmaz és az egészségi kívánalmaknak minden tekintetben megfelel.

Dr. Neumann Zsigmond,

kir. keresk. törvényszéki hites vegyész, a m. kir. szabandalmi hivatal szakértője Budapest.

Kapható: **HERSKOVICS SÁNDOR és TÁRSÁNÁL**

BEREGSZÁSZ.

1-

Legközelebbi huzásokra a legkedveltebb sorsjegyekből álló csoport vételét ajánljuk:

3 drb. Erzsébet királyné sorsjegy

Huzás: márczius 1-én, július 1-én és november 1-én.

1 drb. József sorsjegy

Huzás: május 15-én és november 15-én.

1 drb. Bazilika sorsjegy

Huzás: márczius 1-én és szeptember 1-én.

Legnagyobb főnyeremény **100.000 kor.** Évi összes nyereményei **427.300 kor.**

Ezen állandó értékkel **40 havi 2 kor. 40 fill.** részletfizetésre kapható bíró eredeti öt sorsjegy

ELFER és ADLER bank- és váltóüzletében Budapest, V., Fürdő-utca 7. szám.

Alapított 1888. évben. — Az első részletnek postautalványon való beküldésénél a sorsjegyek számával ellátott részletet azonnali játékkal szolgáltatók ki. — Az első két részletnek egyszerre való beküldése esetén a harmadikat ingyen nyugtazzuk.

Évente

hét

huzás!

Egy lebergi déligyümölcs nagykereskedő cég olyan termelőt keres aki részére naponkint legalább 50 kosár első rendű

csemege-szöllöt

szállíthat és aki a csomagolást kitünően érti.

Ajánlatok „Tokajhegyaljai cognagyárhoz“

Sátorajajhely küldendők be.

2-3

T. cz.

Van szerencsém szives tudomására adni, hogy **gőzre berendezett**

kelmefestő és vegytisztító

intézetemet a Bocskay-utca 16. sz. alatt a mai kor igényeinek úgy rendeztem be, hogy bármely nagyvárosi hasonló céggel versenyképes vagyok, miután elvállalok mindenféle szinehagyott ruhaneműeknek fejtelentül való festését bármily kivihető színre.

Bármily kényes színű női és gyermekruhák, selyem blusok, férfi-öltönyök, fehér pikét-mellények, tennis-öltönyök és egyenruhák, csipke-függönyök és himzések vegyileg tisztítanak jutányos árban. Plüss és bársonyok gőzölésre elfogadhatók és moly ellen dezinficiálnak. Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek.

A t. közönség szives pártfogását kérve maradok tisztelettel

5-6

HAUFFEL ÁNDRÁS, kelmefestő és vegytisztító, Bocskay-u. 16. Lakásom: Eötvös-utca (fészeresi sikátor.)

„ANGYAL“ gyöngyvirág-crém.

Hozzávaló szappan ára 1 korona.

„ANGYAL“ GYÖNGYVIRÁG-CRÉME a bőrnek fehér, üde színt kölcsönöz.

Kapható: **Reichard Jenő**

„Angyal“ gyöngyvirág-crém. szertára, Beregszász (Bocskay-utca.)

„ANGYAL“ gyöngyvirág-crém.

Gyöngyvirág hölgypor ára 1 kor.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk mivel sok haszontalan utánczata van.

I doboz 60 fillér.

Csak **RÉTHY-félét** fogadjunk el!

Hirdetmény

a templom-rendfentartás és az imaszékek bérbeadása tárgyában.

A tolyó évi szeptember 9-én kezdődő főünnep alkalmával a templomban az imaszékek bérlőinek, mint az imaszék tulajdonosoknak csakis az e célra a hitközség által kiadandó belépőjegyek előmutatása mellett lesz a bemenet megengedve.

2. Egy imaszéket úgy a férfi, mint a női osztályban csak két személy foglalhat el, miért is csak két belépőjegy fog kiadatni minden imaszékra, és ez a rend a legerélyesebben lesz megtartva.

3. A templom női osztályába gyermekek egyáltalán nem, a férfi osztályba csak tanköteles gyermekek fognak hozzátartozóik kíséretében bebozátatni.

4. Az imaszékek f. hó 18-tól naponta 10—11 óráig a hitközség tanácstermében fognak készpénz fizetés mellett bérbe adni. A régi bérlőknek f. hó 25-ig az elsőbbségi jog fentartatik.

5. Szegények részére imaházi szabadjegyek szeptember 2. 3. 4. d. e. 10—11 óráig fognak kiadatni.

A beregszászi izr. hitközség elnöksége.

PÉNZT tisztviselőknek kezes nélkül is $6\frac{1}{2}\%$, 1000 koronától havonta 7 korona 20 fillér fizetendő. — Földbirtokra $4-4\frac{1}{2}\%$ -os II. helyre circa 6% -ra, az érték 75% -áig. — Személyhitelt 500—5000 koronáig 5 évi lefizetésre diszkrétan és gyorsan kieszközöl minden előzetes költség nélkül

— WINKLER MOR, Beregszász. —

Állandó raktár Bocskay-utca 72. szám alatt.

Goldstein és Friedländer tűzifa raktára

BEREGSZÁSZ, Bocskai-utca 72. szám.

A közelgő tűzifaszazon alkalmából szíves tudomására hozzuk a tisztelt közönségnek, hogy a helyben eddig fennállott **tűzifa raktárunkat** nagyobb kötésünk által jóval megnagyobbítottuk és ezáltal azon helyzetben vagyunk, hogy bármilyen nagyobb rendelést — különösen kocsi számra elfogadhatunk, és tekintettel a napi áremelkedésekre, nagy előnybe részesül aki rendelését waggon számra a téli időnyre már most beadja.

Egész kocsirakomány kapható a vasuti állomásnál átvéve, házhoz szállítva, vagy esetleg a feladó állomásnál a rendelő címére direkt küldve.

Megrendelések eszközölhetők **Fodor Albert fűszer és csemege üzletében** vagy Goldstein Mór Andrassy-utca 7. szám és Friedländer Miksa Batthányi-utca 4. szám alatti lakásában, végül az állandó raktártelepen Bocskai-utca 72. szám alatt. — A fát kívánatra a házhoz szállítjuk.

Egyben felhívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét, hogy sikerült a

várpalotai Ilona szalon briquet szén

egyedárusítását megkapni, mely tüzelőszer szagtalansága miatt bármilyen kályhában használható és általa nagy famegtakarítást lehet elérni.

Waggonrendelésnél különösen olcsón szállítjuk. — Esetleges forgalmi akadályokra való tekintettel kérjük a rendelést minél előbb feladni.

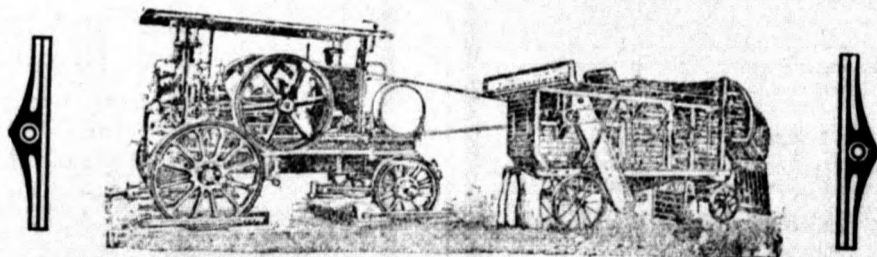
Pontos kiszolgálás!

Állandó raktárkészlet I. és II. rendű tűzifából.

Várpalotai Ilona Briquet egyedüli elárusítója Kicsinyben és nagyban.

! Ajánlom cséplési és gazdasági célokra minden motorokkal szemben a legjobban bevált !

szívógáz-, benzin- és nyersolaj- motoraimat.

Ipari és malomhajtásra a legolcsóbb üzem. — Kedvező fizetési feltételek.

KRAMMER EDE

Budapest, Szondy-utca 11.

Arjegyzékkel, valamint költségvetéssel ingyen szolgálok.

Elsőrendű

portland és román cementet

elárusítunk nagyban és kicsinyben a legjutányosabb gyári áron.

Cementáru Gyarak Részvénytársaság

elárusító helye.

ROYAL

KÁVÉHÁZ, ÉTTEREM, SZÁLLODA

□ □ BEREGSZÁSZ □ □

Az előkelő közönség találkozó helye. — Mérsékelt árak.